

Plan mot kränkande behandling,
trakasserier och sexuella trakasserier
gällande avdelningen för Norrtälje
vuxenutbildning, Norrtälje Komvux,
Modersmålsenheten,
Lärcentrum/Högskoleutbildning samt
Kommunalt aktivitetsansvar, KAA

Norrtälje vuxenutbildnings huvudentré

Plan 2024

Innehåll

Introduktion och vision	1
Delaktighet – alla deltar i arbetet	1
Personal.....	1
Elever.....	1
Mål för plan 2023	2
Uppmärksam risk/plats som upplevs som otrygg och där kränkning, trakasserier eller sexuella trakasserier kan ske.....	2
Detta ska vi göra under året för att förebygga att det inträffar.	2
Ansvariga för att åtgärderna genomförs.....	2
Datum när det åtgärderna följs upp.....	2
Datum för utvärdering.	2
Utvärdering av mål i plan för 2023 samt åtgärder	3
Kartläggning	3
Mål för plan 2024	4
Uppmärksam risk/plats som upplevs som otrygg och där kränkning, trakasserier eller sexuella trakasserier kan ske.....	4
Detta ska vi göra under året för att förebygga att det inträffar.	4
Ansvariga för att åtgärderna genomförs.....	4
Datum när det åtgärderna följs upp.....	4
Datum för utvärdering.	4
När personal får kännedom om att elever utsatts för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier hanterar vi det på följande sätt	4
Personal som elever kan vända sig till.....	4
Rutiner för att utreda och åtgärda när elev upplever sig kränkt av andra elever	5
Rutiner för att utreda och åtgärda när elev upplever sig kränkt av personal	5
Rutiner för uppföljning	5
Rutiner för dokumentation	5
Ansvarsförhållande	5
Norrtälje Lärcentrum/Högskoleutbildningar	6
Arbetsgång vid misstanke om att en högskolestudent utsatts för diskriminering, trakasserier, kränkande behandling eller repressalier av annan student	6

Arbetsgång då personal misstänks för kränkande behandling av student	7
Rutiner för akuta situationer	7
Upptäcka – steg 1	7
Anmälan – steg 2	7
Bedömning – steg 3	7
Utredning – steg 4.....	7
Uppföljning– steg 5.....	8
Arbetet med att skapa trygghet och studiero för alla elever.	8
Polisanmälan av brottsliga handlingar	8
Bilaga 1 Kränkande behandling – definitioner	9
Definitioner av kränkande behandling formuleras i skollagen (2010:800) kap. 6 3§.....	9
Definitioner av trakasserier enligt diskrimineringslagen (2008:567) kap1 4§.....	9
Definitioner av sexuella trakasserier enligt diskrimineringslagen (2008:567) 1 kap 4§	10
Bilaga 2 – Diskriminering - definitioner	10
Bilaga 3 – Ytterligare rättslig styrning	12

Introduktion och vision

Norrtälje kommuns alla verksamheter – från förskolan till vuxenutbildningen bedriver ett målinriktat och förebyggande arbete för att motverka att barn och elever utsätts för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier.

I alla våra verksamheter råder nolltolerans mot kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier. Det är skollagen och diskrimineringslagen som styr vårt arbete på det här området. Det förebyggande arbetet som beskrivs i den här planen syftar till att skapa en miljö som är trygg och säker för alla elever och all personal som finns i våra verksamheter.

Enheterna som omfattas av planen är Norrtälje vuxenutbildning och Norrtälje Komvux. I Norrtälje vuxenutbildning omfattar planen även verksamheterna Lärcentrum för högskolestudier, Kommunalt aktivitetsansvar, KAA samt ledning och administrativ personal på Modermålsenheten.

Arbetet med planen mot kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier följs årligen upp och revideras vid behov. Ansvarig för arbetet är skolchef för vuxenutbildningen och rektor för Norrtälje Komvux. Arbetsgruppen har bestått av representanter för huvudman/skolchef Knut Nygaard och utbildningskonsulent Maria Lodenius. Information om planens revidering samverkades 2023-12-18 och justering av planen genomfördes 2023-12-20. Tidigare revideringar av planen har reviderats 2023-01-04, 2023-07-13.

Delaktighet – alla deltar i arbetet

I kommunens skolor deltar personal, elever och andra personer i arbetet med att förebygga kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier som en del av det systematiska kvalitetsarbetet.

Planen omfattar inte externa utbildningsanordnare. I egenregi-verksamheterna inom Norrtälje vuxenutbildning, Modersmålsenheten, Lärcentrum samt KAA arbetar vi för att alla ska vara delaktiga och informerade om planens innehåll.

Personal

Personal blir informerade och uppdaterade vid revidering av planen, genomgång sker på APT och regelbunden uppföljning av åtgärderna dokumenteras. Planen finns på sidor på Vuxenutbildningens hemsidor.

Elever

Eleverna blir informerade och tar del av planen i verksamheten.

Mål för plan 2023

Uppmärksamma risk/plats som upplevs som otrygg och där kränkning, trakasserier eller sexuella trakasserier kan ske.	Detta ska vi göra under året för att förebygga att det inträffar.	Ansvariga för att åtgärderna genomförs.	Datum när det åtgärderna följs upp.	Datum för utvärdering.
Tillgänglighet. Planens tillgänglighet behöver ses över.	Arbeta fram ett lättläst dokument som konkretiserar diskrimineringsgrunderna samt publicera det på hemsidorna för Norrtälje vuxenutbildning och Norrtälje Komvux.	Utbildningskonsulent och Skolchef.	Vid avstämning under juli 2023.	Vid revidering under november 2023.
Tillgänglighet Planens form behöver omarbetas.	Arbeta fram ett dokument med utgångspunkt i Skolverkets rekommendationer och som synkroniserar med myndighetens riktlinjer och regelverk gällande vuxenutbildning.	Utbildningskonsulent och Skolchef	Vid avstämning under juli 2023.	Vid revidering under november 2023.

Utvärdering av mål i plan för 2023 samt åtgärder

1. Kartläggning av olika anordnares utföranden av lättlästa dokument som konkretiserar diskrimineringsgrunderna har genomförts och arbetet med att ta fram ett sådant dokument för Norrtälje vuxenutbildning och Norrtälje Komvux pågår.

Länka till följande på hemsidor för Norrtälje vuxenutbildning och Norrtälje Komvux:

[Vad är diskriminering? | DO](#)

källa: Diskrimineringsombudsmannen, (DO)

[Mitä syrjäntä on? | DO](#)

källa: Diskrimineringsombudsmannen, (DO)

[Information about discrimination in other languages | DO](#)

källa: Diskrimineringsombudsmannen, (DO)

[Information om diskriminering på teckenspråk | DO](#)

källa: Diskrimineringsombudsmannen, (DO)

2. Ett arbete med att revidera den befintliga strukturen för Plan mot kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier för Norrtälje vuxenutbildning, Norrtälje Komvux och Lärcentrum/Högskoleutbildning har påbörjats under 2023. Arbetet fortsätter och målet kvarstår i planen för 2024.

Kartläggning

Uppdraget att arbeta med kartläggning och utredning av de båda målen för 2023 har legat hos utbildningskonsulenten och skolchefen. Representanter för de enheter som omfattas av planen har deltagit.

För att fortsatt hitta och identifiera områden där elever riskerar att utsättas för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier utifrån situationen undersöker vi verksamheten utifrån; avstämningssamtal med elever, olika verksamhetsmöten, data i Ramboll-enkäten samt de löpande elevenkäterna.

Följande riskområde har uppmärksammats och analyserats:

Mål för plan 2024

Uppmärksam mad risk/plats som upplevs som otrygg och där kränkning, trakasserier eller sexuella trakasserier kan ske.	Detta ska vi göra under året för att förebygga att det inträffar.	Ansvariga för att åtgärderna genomförs.	Datum när det åtgärderna följs upp.	Datum för utvärdering.
Systematiskt säkerhetsarbete	Se över hur Norrtälje Kompetenscentr um tillämpar likabehandling i en öppen studiemiljö.	Skolchef, intendent, skyddsombud och Utbildningskonsul ent.	Vid avstämning under september 2024.	Vid revidering under december 2024.
Systematiskt säkerhetsarbete	Genom uppföljning säkerställa att Komvuxskolor har ett arbete för att främja likabehandling.	Skolchef/huvudm annarektor och Utbildningskonsul ent.	Vid avstämning under juli- augusti 2024.	Vid revidering under december 2024.

När personal får kännedom om att elever utsatts för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier hanterar vi det på följande sätt

Personal som elever kan vända sig till

En elev som utsatts för kränkande behandling eller elev som bevittnar en kränkning, kan vända sig till personal, rektor eller huvudman alternativt använda sig av länken för klagomål på Vuxenutbildningens hemsida.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev upplever sig kränkt av andra elever

Om en incident sker under en lektion tar undervisande lärare hand om situationen och rapporterar, vid behov sedan vidare till rektor eller huvudman.

Rektor gör en utredning, uppföljning och anmälan enligt den kommunövergripande policyn. I enskilt fall skall det bedömas om en anmälan skall göras till annan myndighet.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev upplever sig kränkt av personal

Om personal utsätter en elev för någon form av kränkande behandling vänder sig eleven till rektor. Om eleven vänder sig till annan person skall denne informera rektor eller huvudman.

Rektor eller huvudman gör en utredning, uppföljning och anmälan enligt den kommunövergripande policyn. I enskilt fall skall det bedömas om en anmälan skall göras till annan myndighet.

Rutiner för uppföljning

Uppföljningen sker inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Rutiner när anställd blir utsatt finns i kommunens personalhandbok.

Rutiner för dokumentation

Den som handhar ärendet dokumenterar enligt den kommunövergripande policyn.

Ansvarsförhållande

Personal – rektor – skolchef (huvudmannens rektor).

Norrtälje Lärcentrum/Högskoleutbildningar

För Lärcentrums verksamhet ansvarar två olika huvudmän (högskola och kommun) vid kränkingsanmälningar.

Högskola/universitet är huvudman för högskolestudenter (studenter) som läser utbildning på respektive lärosäte samt för deras personal som kan finnas i Norrtälje lärcentrums lokaler.

Norrtälje kommun är huvudman för Vuxenutbildningens personal och elever som kan komma i kontakt med högskolans studenter eller personal.

Diskrimineringslagen ((2008:567) 3 Kap. 14-19 §) ligger till grund för ansvarsfördelning och hanteringsanvisningar. (Ändrat till och med SFS 2023:352.)

Arbetsgång vid misstanke om att en högskolestudent utsatts för diskriminering, trakasserier, kränkande behandling eller repressalier av annan student

Universitet/högskola där studenterna gör sin utbildning hanterar och utreder händelsen som huvudman för inblandade parter.

Arbetsgång då personal misstänks för kränkande behandling av student

Då det föreligger misstanke om att personal kränker en student ska det bedömas om personalen tillhör universitet/högskola eller Norrtälje Vuxenutbildning.

Om personal tillhör universitet/högskola där studenten gör sin utbildning hanteras och utreds händelsen av respektive lärosäte som huvudman.

Om personal tillhör Norrtälje vuxenutbildning utreds och hanteras händelsen av Norrtälje vuxenutbildning som huvudman.

I Skollagen (2010:800) Skollagen 6 Kapitlet 9 och 10 §§ regleras bestämmelserna kring skyldigheterna att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling.

Rutiner för akuta situationer

Upptäcka – steg 1

Alla vuxna som arbetar i egenregion - Norrtälje Komvux – samt inom Norrtälje vuxenutbildning och som får kännedom om att en omyndig elev inom verksamheten upplever sig utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier ingriper för att stoppa det som sker. Har händelsen redan utspelats tar den vuxne som får informationen reda på vad som hänt och eventuellt vilka som varit inblandade i händelsen.

Anmälan – steg 2

Personalen anmäler snarast det som inträffat till rektor och i förekommande fall till skolchefen. Skolchefen informeras samma dag eller senast dagen efter att händelsen kommit till personalens kännedom.

Bedömning – steg 3

Rektor eller skolchef gör en bedömning av det som hänt för att kunna besluta om vem som är lämplig att utreda ärendet. Skolchefen anmäler ärendet till Norrtälje kommun som är huvudman för verksamheten.

Utredning – steg 4

När utredningen påbörjas innebär det att den som ansvarar för utredningen tar del av dokumentationen av ärendet. Så fort de inblandade tillfrågas om vad som hänt har en utredning påbörjats. Utredningen syftar till att ta reda på vad som

hänt och om personen har utsatts för kränkande handlingar. Om så skett ska utredaren ge förslag till åtgärder. Utredningarna dokumenteras och diarieförs.

Uppföljning– steg 5

Om det visar sig att personen fortsatt utsätts för kränkningar beslutar ansvarig rektor/skolchef om andra mer kraftfulla åtgärder för att få kränkningarna att upphöra. Även de nya åtgärderna följs upp.

Ansvarig rektor/skolchef är alltid ansvarig för utredningen och uppföljningen om en person upplever sig utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier.

Arbetet med att skapa trygghet och studiero för alla elever.

Rektor har enligt lag ett särskilt ansvar för att utbildningen utformas så att alla elever får en miljö som präglas av trygghet och studiero. Alla som vistas i verksamheternas lokaler ska medverka till en trygg och stimulerande miljö. Detta sker genom information, samtal med elever, stöd och anpassningar enligt ordinarie styrdokument. Rektor och lärare på skolan vidtar åtgärder om en elev bryter mot reglerna på ett sätt som innebär att ordningen störs eller att andra elever upplever otrygghet.

Rektor kan under två veckor stänga av en elev som stör ordningen, hotar, är våldsam eller på något annat sätt allvarligt bryter mot skolans regler.

Om en elev skadar andra, förstör inredning eller andras egendom på skolan kan rektor stänga av hen med omedelbar verkan.

Polisanmälan av brottsliga handlingar

Våld, hot och skadegörelse utgör ett allvarligt arbetsmiljöproblem och i vissa fall kan ansvarig chef bedöma att det är aktuellt att polisanmäla en elev/student/besökare.

Vid händelser då polisen utreder om ett brott rörande kränkande behandling och trakasserier eller sexuella trakasserier sker också en utredning från verksamhetens sida.

Bilaga 1 Kränkande behandling – definitioner

Definitioner av kränkande behandling formuleras i skollagen (2010:800) kap. 6 3§.

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som inte har något samband med diskrimineringsgrunderna.

(Skollagen (2010:800) kap. 6 3§)

En elev kan utsättas för kränkande behandling genom att:

- Hen får höra nedsättande, förnedrande och sårande kommentarer om till exempel sitt utseende, sin kropp och så vidare. Det kallas för verbala kränkningar.
- Hen blir utfrysad, hånad, ironiserad över, eller får förnedrande kommentarer på sociala medier. Det kallas för psykiska kränkningar.
- Hen blir utsatt för fysiskt våld genom till exempel slag eller knuffar. Det kallas för fysiska kränkningar.

Begreppet mobbning används inte i lagstiftningen, men definieras av Skolverket som "en situation där ett barn/elev blir utsatt för upprepade kränkningar eller trakasserier".

Definitioner av trakasserier enligt diskrimineringslagen (2008:567) kap1 4§

4. trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

(Diskrimineringslagen (2008:567) kap1 4§)

Ett barn eller en elev kan utsättas för trakasserier genom att till exempel:

- Hen utsätts för nedsättande språkbruk.
- Hen utesluts ur kamratgruppen på grund av sin religiösa tillhörighet
- Hen blir utsatt för fysiskt våld genom till exempel slag eller knuffar på grund av sin funktionsnedsättning.

För att en handling ska definieras som kränkande behandling (mobbing) eller trakasserier krävs att handlingen utförs medvetet och med avsikt att tillfoga någon annan skada eller obehag.

Definitioner av sexuella trakasserier enligt diskrimineringslagen (2008:567) 1 kap 4§

5. sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

(Diskrimineringslagen (2008:567) kap1 4§)

Ett barn eller en elev kan utsättas för sexuella trakasserier genom att till exempel:

- Hen får höra kommentarer om sin kropp som är av sexuell natur.
- Hen blir "uthängd" och förnedrad med bilder och kommentarer av sexuell karaktär som publiceras på sociala medier.
- Hen blir berörd kroppsligen på ett sätt som uppfattas vara sexuellt eller tvingad till handlingar av sexuell karaktär.

Bilaga 2 – Diskriminering - definitioner

Diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567)

Den som bedriver utbildning och alla de som arbetar i våra förskolor och skolor är förbjudna att diskriminera barn och elever som deltar i eller söker till våra verksamheter. Med diskriminering menas att en elev missgynnas genom att barnets rättigheter inte tillgodoses, eller att elevens rättigheter inskränkts i förhållande till övriga elevers möjligheter.

Exempel på olika former av diskriminering

Direkt diskriminering

En elev eller en grupp av elever missgynnas genom att en annan elev eller personal på skolan behandlar elever än sämre än hur övriga elever behandlas. Missgynnandet har samband med någon/ några av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering

En elev missgynnas genom skolans regler är framtagna på ett sätt som framstår som neutrala men i verkligheten missgynnar en kategori av elever. Personalens förhållningssätt, jargong, språkbruk eller den rådande kulturen kan också innebära ett missgynnande för en grupp av elever. Missgynnandet har samband med diskrimineringsgrunderna.

Bristande tillgänglighet

En elev med en funktionsnedsättning missgynnas genom att åtgärder som behövs för tillgängligheten inte genomförs. Barnet eller eleven har rätt att komma i en jämförbar situation som övriga, utifrån skäliga krav i lag och annan författning. Hänsyn måste tas till ekonomiska och praktiska förutsättningar, varaktighet, omfattning och andra omständigheter av betydelse.

Trakasserier

Ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier

Ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och kränkningen är av sexuell natur.

Instruktioner att diskriminera

Personal på skolan har fått instruktioner av sin chef eller av någon som den vuxne står i en eller beroendeställning till som innebär att en elev missgynnas genom direkt eller indirekt diskriminering.

Diskrimineringsgrunderna

- 1 kön
- 2 könsöverskridande identitet eller uttryck
- 3 etnisk tillhörighet
- 4 religion eller annan trosuppfattning
- 5 funktionsnedsättning
- 6 sexuell läggning
- 7 ålder

Bilaga 3 – Ytterligare rättslig styrning

Förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling

I arbetet med att upprätta, revidera och utvärdera planen mot kränkande behandling ska barn och elever medverka. Deltagandet ska anpassas efter barnens ålder och mognad. Detta regleras i skolförordningen (2006:1083).

Samband mellan skollagens och diskrimineringslagen i upprättandet av planen mot kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier

I skollagens kapitel 6, 10 § anges att om ett barn eller en elev utsätts för trakasserier eller sexuella trakasserier ska personal i förskolan/skolan hantera det på samma sätt som då ett barn/elev utsätts för kränkande behandling.

I diskrimineringslagen kapitel 2, 7 § anges att om en utbildningsanordnare får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier är utbildningsanordnaren skyldig att utreda omständigheterna och om det krävs vidta åtgärder för att förhindra fortsatta trakasserier. I diskrimineringslagens kapitel 3, 18 § anges att utbildningsanordnaren ska ha riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier. Dessa ska följas upp och utvärderas.

Förbud mot repressalier

Ett barn eller en elev som berättar om att en kamrat utsätts för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier får inte utsättas för repressalier. Det gäller också för de barn/elever som deltar i utredningar. Med repressalier menas att det är förbjudet att straffa eller hota om att straffa ett barn eller en elev som bidrar till att kränkande handlingar kommer till personalens kännedom. Förbudet regleras i skollagen och i diskrimineringslagen (skollagen kapitel 6, 11 §, diskrimineringslagen kapitel 2, 19 §)